

DOGODKI DNEVA

Pogajanja o poplačilu podizvajalcev se nadaljujejo

Bodo popolnoma zaprli pomursko avtocesto?

Podizvajalci zahtevajo denar za opravljeno delo, v Darsu pa pravijo, da so že vse plačali SCT – Društvo podizvajalcev se še ni odločilo, kako bo ukrepalo

LJUBLJANA – Društvo podizvajalcev zastruje napovedi o zaporah avtocest zaradi neplačanega dela na pomurski avtocesti. Predsednik društva Mirko Požar je napovedal, da bodo različne oblike protestov nadaljevali, dokler ne bo poplačan zadnji podizvajalec gradnje avtocest. Včeraj o problematiki podizvajalcev na ministrstvu za promet in v Darsu ni bilo nobenega sestanka. Požar kljub temu upa, da bodo s pogajanjem rešili težave in da načrtovana petkova zapora ne bo potrebna.

»Upam, da odgovorni razumejo, da mislimo resno.« je dejal Mirko Požar in dodal, da ta denar podizvajalcem pripada, čeprav ga je Dars nakazal na SCT, ki je bil glavni izvajalec del. Požar se sklicuje na sklepe ministra za finance, komisije za nadzor javnih financ in državne zbor. Vsi trije so odločili, da se podizvajalci poplačajo iz bančnih jamstev, kar je skladno z razpisno dokumentacijo. Dars je plačeval SCT, čeprav je vedel, da ta ne plačuje podizvajalcev. Plačeval je tudi predčasno, SCT je denar zapravil, podizvajalci pa so ostali brez plačil za opravljeno delo, je povedal Požar. Prav tako se sklicuje na mnenje dveh pravnikov, ki opozarjata, da je Dars odškodninsko odgovoren, če so podizvajalci obveščali Dars, da jim SCT ne plačuje.

»Pogajanja o poplačilu podizvajalcev se potekajo. Odločitev o načinu našega protesta bo sprejeta v četrtek,« je dejal predsednik društva

podizvajalcev, ni pa hotel povedati, s kom se pogajajo. Končne odločitve o nadaljnjih ukrepih podizvajalcev tako še ni, Požar pa je zavrnil, da imajo pristojni do četrta čas odgovoriti na njihove zahteve, drugače bodo ukrepali, tako kot so se dogovorili v društvu. Ali bo popolnoma zapora pomurske avtoceste ali kakšna druga oblika protesta, se še niso odločili.

Na ministrstvu za promet so za Delo povedali, da pri njih včeraj ni bilo sestanka na temo podizvajalcev. Bil je le delovni sestanek ministra za promet s predstavniki AUKN, Darsa in SCT, na katerem je minister za promet še enkrat ponovil stališče, da je treba pregledati vsak zahtevajo podizvajalcev posebej in za vsakega posebej določiti stališče in seveda v zvezi s tem spoštovati sklep vlade.

V Darsu plačilo zahtevkov podizvajalcev zavračajo, saj pravijo, da so dela že plačali glavnemu izva-

jalcu SCT in da ne morejo unovčiti bančnih garancij. Prav tako pravijo, da zahtevke podizvajalcev obravnavajo od primera do primera in da so že poplačali utemeljene zahtevke. »Stališče Darsa do podizvajalcev se ni spremenilo. Od septembra 2009 do zdaj smo rešili za 22 milijonov evrov zahtevkov podizvajalcev na vseh avtocestnih odsekih. Seznama podizvajalcev za pomursko avtocesto od Požara nikoli nismo dobili, poleg tega se Požar ni nikoli izkazal kot reprezentativni predstavnik podizvajalcev,« je za Delo pojasnila predsednica uprave Darsa Mateja Duhovnik.

Podizvajalci po drugi strani vztrajajo, da so njihovi zahtevki utemeljeni, saj so Dars ves čas opozarjali, da jim SCT, ki je zdaj v stečaju, ne plačuje. Gre za plačilo devet milijonov evrov 32 podizvajalcev. Kaj se bo jutri dogajalo na pomurski avtocesti, bo torej odločeno danes.

CVETO PAVLIN

DOVOLJENO NAČRTOVANJE ENERGETSKIH OBJEKTOV – Z zakonom naj bi le izkoristili potencialne nekatere pritokov Soče. FOTO ALEŠ ČERNIČEV/DOKUMENTACIJA DELA

Dovoljene nove elektrarne na Soči

Predlog dovoljuje načrtovanje energetskih objektov od izvira do vtoka Idrijce pri Mostu na Soči Ministrstvo: Nove hidroelektrarne na Soči niso predvidene, izkoristili bi radi samo njene pritoke

TOLMIN, BOVEC, KOBARID – Predlog novega energetskega zakona, ki je v javni obravnavi, predvideva odpravo zakona o Soči s pritoki in dovoljuje načrtovanje energetskih objektov tudi na delu od izvira reke do vtoka Idrijce pri Mostu na Soči. S predlogom ministrstva za gospodarstvo hoče država po 35 letih poseči na področje zavarovane naravne vrednote. Prvi odzivi posoške javnosti so precej zadržani, na ministrstvu pa opozarjajo, da gradnja novih hidroelektrarn na Soči ni predvidena – z zakonom bi le izkoristili potencialne nekatere pritokov Soče.

Zakon o določitvi zavarovalnega območja za Sočo s pritoki, ki velja še danes, je sprejela nekdanja republiška skupščina leta 1976 in načeloma prepovedala sleherni poseg v vodotok v zgornjem Posočju. Predlog novega zakona vse takratne omejitve odpravlja, vendarle pa bodo obveljale določbe zakona o varstvu okolja in o ohranjanju narave ter Natura 2000. Z ministrstva za gospodarstvo so pojasnili, da je zadnji člen predloga zakona namenjen izključno možnosti hidroelek-

trarne Učja. »Gradnje hidroelektrarne na Soči in Idrijci ministrstvo za gospodarstvo ne načrtuje. HE Učja je bila prvotno vključena tudi v osnutek nacionalnega energetskega programa in v spremljajoče okoljsko poročilo, iz katerega pa je izpadla le zaradi določb zakona

o Soči, ki ne dopušča niti začetka postopka načrtovanja, ne glede na siceršnje okoljsko in družbeno sprejemljivost,« so za Delo pojasnili v gospodarskem resorju.

Bovški župan: Zakon je preživet
Za gradnjo učjarske elektrarne v občini Bovec na meji z Italijo so bile kljub prepovedim že javne razpise projekta. Tamkajšnji župan in posoški parlamentarni poslanec Danijel Krivec je dejal, da je pobuda za posege v prostor nekoliko nemodna, priznava pa, da je treba poseči v sedanjo zakonodajo. »Vsebinsko je zakon o Soči preživet. Ovira druge zasnovane ali razmišljanja, saj je vsaka pobuda v tem prostoru preprosto zavrnjena z argumentacijo, da velja zakon o Soči iz leta 1976,« je poudaril župan. S sprejetjem nove zakonodaje se običajno poseže tudi v zakone, ki so prej reševali takšne stvari. Po Krivčevih besedah pa je zakon o Soči ostal veljaven in je zdaj lahko tudi ovira za pozitivne stvari in priložnosti izgovor, da se nič ne dovoli. »Da se niti ne sme

razmišljati o novih stvareh, pa je v sodobnem času nesprejemljivo. Vsako umeščanje energetskega in drugega objekta zahteva dodatne presoje.«

Po Krivčevem mnenju zakonske spremembe niso sporne, saj da le dovoljujejo postopke, ki so dovoljeni na Idrijci. »Problem je bila doslej Soča, ki je blokirana od Tolmina proti izviro. HE Učja je lahko realna možnost, a če ostane tako, kot je, ne smemo niti razmišljati o tem. Ali je elektrarna primerna za umestitev v prostor, odgovorijo študije in strokovne podlage ter lokalno prebivalstvo. Ne moremo pa vseh podob blokirati na prvo žogo.«

Tolminski župan: Večji posegi ne pridejo v poštev
Tolminski župan Uroš Brežan meni, da bi bilo pametneje preveriti sedanjo zakonodajo o Soči namesto sprejeti novo, ki bi poptevala staro. »Znano je, da so interesi za gradnjo novih hidroelektrarn tudi na tem območju, vendar moramo ravnati nad vse previdno. Vsekakor pa večji posegi ne pridejo v poštev.« V Kobaridu odločnejša stališča do predloga še niso sprejeli. »Tudi za nas je to veliko presenečenje, zato še zbiramo mnenja. Mislim pa, da je čas, ko bi se na novo odpirale stare teme,« je mimo,« je stališče namignil direktor občinske uprave Pavel Tonkli. Spomnimo, da je načrte o HE Trnovo leta 1971 in HE Kobarid

Minister za kmetijstvo Dejan Židan bo danes obvestil vlado, da je bila na Kozjanskem in Sotelskem škoda tolikšna, da gre za naravno nesrečo in da občine same ne bodo mogle pomagati prizadetim. V ponedeljek se bo sestal z župani občin Bistrica ob Sotli, Kozje in Podčetrtek. Za skoraj kosoje jajce velika toča je na Bizejskem poškodovala približno 150 stanovanjskih in gospodarskih objektov. Po doslej zbranih podatkih na cestni infrastrukturi večjih poškodb ni bilo. Izredna seja občinskega sveta, na kateri bodo z rebalansom proračuna poskušali zagotoviti del sredstev za odpravo

posledic naravne katastrofe, bo najverjetneje začetek avgusta. Občina lahko povrne do 40 odstotkov škode na objektih, v rezervnem skladu ima za zdaj na voljo 60.000 evrov. Čeprav so z brežiške občine že v ponedeljek sporočili, da je bilo poškodovanih približno tisoč hektarov kmetijskih površin, natančnejše ocene še ni. Odvisna bo tudi od metodologije upoštevanja zbranih podatkov. Med najbolj prizadetimi so številni vinogradniki, ki imajo z vsakim hektarom vinograda, ki ga je treba na novo zasaditi, skoraj 90.000 evrov škode. **DANILO UTENKAR, JANOŠ ZORE**

Minister za kmetijstvo Dejan Židan bo danes obvestil vlado, da je bila na Kozjanskem in Sotelskem škoda tolikšna, da gre za naravno nesrečo in da občine same ne bodo mogle pomagati prizadetim. V ponedeljek se bo sestal z župani občin Bistrica ob Sotli, Kozje in Podčetrtek. Za skoraj kosoje jajce velika toča je na Bizejskem poškodovala približno 150 stanovanjskih in gospodarskih objektov. Po doslej zbranih podatkih na cestni infrastrukturi večjih poškodb ni bilo. Izredna seja občinskega sveta, na kateri bodo z rebalansom proračuna poskušali zagotoviti del sredstev za odpravo

posledic naravne katastrofe, bo najverjetneje začetek avgusta. Občina lahko povrne do 40 odstotkov škode na objektih, v rezervnem skladu ima za zdaj na voljo 60.000 evrov. Čeprav so z brežiške občine že v ponedeljek sporočili, da je bilo poškodovanih približno tisoč hektarov kmetijskih površin, natančnejše ocene še ni. Odvisna bo tudi od metodologije upoštevanja zbranih podatkov. Med najbolj prizadetimi so številni vinogradniki, ki imajo z vsakim hektarom vinograda, ki ga je treba na novo zasaditi, skoraj 90.000 evrov škode. **DANILO UTENKAR, JANOŠ ZORE**

Minister za kmetijstvo Dejan Židan bo danes obvestil vlado, da je bila na Kozjanskem in Sotelskem škoda tolikšna, da gre za naravno nesrečo in da občine same ne bodo mogle pomagati prizadetim. V ponedeljek se bo sestal z župani občin Bistrica ob Sotli, Kozje in Podčetrtek. Za skoraj kosoje jajce velika toča je na Bizejskem poškodovala približno 150 stanovanjskih in gospodarskih objektov. Po doslej zbranih podatkih na cestni infrastrukturi večjih poškodb ni bilo. Izredna seja občinskega sveta, na kateri bodo z rebalansom proračuna poskušali zagotoviti del sredstev za odpravo

posledic naravne katastrofe, bo najverjetneje začetek avgusta. Občina lahko povrne do 40 odstotkov škode na objektih, v rezervnem skladu ima za zdaj na voljo 60.000 evrov. Čeprav so z brežiške občine že v ponedeljek sporočili, da je bilo poškodovanih približno tisoč hektarov kmetijskih površin, natančnejše ocene še ni. Odvisna bo tudi od metodologije upoštevanja zbranih podatkov. Med najbolj prizadetimi so številni vinogradniki, ki imajo z vsakim hektarom vinograda, ki ga je treba na novo zasaditi, skoraj 90.000 evrov škode. **DANILO UTENKAR, JANOŠ ZORE**

Denacionalizacija in odškodnine (1)

Visok davek na dolgotrajnost postopkov na sodišču

Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov zmanjkuje denarja za poplačilo odškodnin, ki jih od države terjajo največji denacionalizacijski upravičenci

LJUBLJANA – Denacionalizacijski zahtevki in izplačila odškodnin po 72. členu zakona o denacionalizaciji (ZDEN) za čas, ko upravičenci niso mogli razpolagati s svojim premoženjem, postajajo mora za državni sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Po zadnjih podatkih zahtevki teh odškodnin skupaj znašajo 34,4 milijona evrov, kar je veliko več, kot ima sklad sredstev za poplačilo teh odškodnin.

Na skladu zdaj obravnavajo zunanjsodni zahtevke za več kot 12,6 milijona evrov in sodne zahtevke, kjer skupni znesek presega 21,7 milijona evrov. Daleč največjo odškodnino, 11,4 milijona evrov, zahteva Nadškofija Ljubljana, ki je s 698.733 evri tudi rekordna po že prejeti odškodnini.

»V teh odškodninah so zahtevki za čas od uveljavitve zakona o denacionalizaciji (7. decembra 1991) pa do pravnomočne odločitve upravnega organa, ki je odločil o zahtevku. To so enormni zneski. Dlje časa se vleče postopek vračanja, višji so zneski, še posebno pri velikih, zahtevnejših vračilih,« je povedala direktorica državnega sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Irena Šinko. Poudarila je, da sodišča v zadnjem obdobju razsojajo v korist denacionalizacijskim upravičencem, kar pomeni, da ugodijo njihovim zahtevam po višini odškodnine, ki pa niso edino finančno breme sklada. Ta mora denacionalizacijskim upravičencem plačati tudi zamudne obresti, ki so doslej tekle od dneva razsodbe, zadnje sodne odločbe pa te obresti priznavajo celo od dneva vložitve zahtevka na sodišču.

Skladu je tako po svoje vsiljen »davek« na dolgotrajnost denacionalizacijskih postopkov, tudi tistih na sodiščih, ko obravnavajo denacionalizacijske zahtevke. Šinkova je povedala, da se v zunanjsodnih zahtevkih poskušajo dogovoriti in sporazumeti z upravičenci o znesku odškodnine za obdobje, ko niso mogli gospodariti s svojim premoženjem in v postopku denacionalizacije vrnjenim premoženjem (zemljišči, gozdovi).

»Vse, kar je bilo mogoče, smo se sporazumeli, pri kmetijskih zemljiščih je bilo doseženih več sporazumov, medtem ko so pri odškodnini

za gozdove sporazumi zelo redki ali jih skoraj ni, ker so odškodnine, ki jih zahtevajo vlagatelji zahtevkov, dosti višje kot izračuni sklada po naši veljavni metodologiji.« Med neresenimi je tudi zahtevke Elizabete Ortner Born za trižiske gozdove, kjer je za zdaj evidentiran še zunanjsodni zahtevki. »Pred nekaj

IRENA ŠINKO
FOTO LEON VIDIC/DOKUMENTACIJA DELA

dnevi smo ponudili stranki svoj izračun, zdaj čakamo na odgovor, ali se bo mogoče sporazumeti ali ne. Če odstopanja ne bodo prevelika, lahko gremo tudi v pogajanja in vidimo, kje zadevo lahko končamo.«

Med neresenimi sodnimi zahtevki direktorica poudarja skoraj šest milijonov evrov težek zahtevke Enrice Auersperg in njenih, kjer se ne morejo zediniti o višini koncesijske dajatve. »Mislim, da je na sodišču zadeva že tako daleč, končana je že glavna obravnava, da lahko kmalu pričakujemo sodbo.« Kar precej neresenih zahtevkov se nanaša na tiste, ki jih uveljavljajo

različni cerkveni redovi. Pri tem je zanimivo, da uveljavljajo odškodninske zahtevke po 72. členu zakona o denacionalizaciji predvsem tisti, ki so v denacionalizacijskih postopkih dobili največ.

In kje bo sklad sploh dobil denar za poplačila uzakonjenih zamudnin, pri katerih mu je vsiljena vloga nekakšne dolžne krave s premalo mleka, da bi lahko ustregel vsem upravičencem do odškodnine?

Sklad lahko črpa sredstva samo iz naslova gospodarjenja, torej največji del sredstev dobi iz koncesijske dajatve za državna zemljišča in gozdove, ki jih upravljajo koncesionarji. Irena Šinko je pojasnila, da so na drugem mestu zakupnine za kmetijska zemljišča in kmetije. »Nekaj lahko dobimo tudi s prodajo nepremičnin, a zdi se mi prav, da zemljišča v lasti države ne bi prodajali, ampak le, če je to res nujno. Sicer pa mislim, da bi sklad moral povečevati površine v lasti države, kajti nekaj zemljišč je že bilo izgubljenih prav v postopkih denacionalizacije, kar nekaj jih je že bilo vrnjenih in po naši strategiji moramo ta zemljišča nadomestiti. Je pa vprašanje denarja, ki ga ne bo za nakup zemljišč, če ga ne bomo dobili kakor koli od kod druge.«

Sklad, ki po zadnjih podatkih – ti se spreminjajo tudi zaradi postopkov denacionalizacije – gospodari z 240.000 hektari gozdov in 89.000 hektari kmetijskih zemljišč po katastrskih podatkih oziroma 64.000 hektari zemljišč, ki so kmetijska zemljišča po dejanski rabi. Je lani dobil iz koncesin 7,6 milijona evrov za gozdove in 5,9 milijona evrov za zakup zemljišč. V primerjavi z zahtevki po 72. členu zakona o denacionalizaciji je to komaj tretjina. Vsi letošnji prihodki sklada pa naj ne bi presegli 19 milijonov evrov. **MARJETA ŠOŠTARIČ**

Najvišja izplačila po 72. členu ZDEN	
zunajsondni zahtevki	sodni zahtevki
Nadškofija Ljubljana	688.733,10
Bruno Galle	145.826,30
Franc Pototsching	57.067,25
Eleonora von Puthon	45.242,81
Konrad Furst	44.446,31
Nikola Jurkovič	44.231,48
Stolna župnija Maribor	32.261,60
Franc Grahornik	24.516,57
Benediktinski prior Maribor	21.850,70
Dominikanski konvent Maribor	20.107,42
Ljilija Reden	158.780,02
Miraz Laslo	116.424,73
Nadškofija Maribor	88.288,60
Kmetijska zadruga Ptuj	73.006,00
Samostan trapistov Marije rešiteljice v Rajhenburgu	67.615,00
Vinko Sušterič	49.797,00
Nicolasine Wagner	44.617,45
Konvent Marije Magdalenke	40.272,39
Rimskokatoliška župnija Maribor	38.537,87
Rimskokatoliška župnija Maribor	33.383,85

Nereseni zahtevki po 72. členu ZDEN	
zunajsondni zahtevki	sodni zahtevki
Elizabeta Ortner Born	8.181.856,01
Križiški red Ljubljana	1.047.107,08
Mihaela Verovšek in ostali	1.016.000,00
Johan Friedrch Muller	778.804,30
Cisterijanski red Opatija Stična	334.894,02
Elizabeta Ortner Born	262.776,56
Alfonz Alojzij Sute	60.611,19
Roswitha Gartler	194.886,00
Werner Wislak	194.886,00
Daniila Vodopivec	100.000,00
Nadškofija Ljubljana	11.421.759,00
Enrica Ausperg in ostali	5.850.733,35
Christa Leichi Horak in ostali	1.112.073,00
Samostan trapistov	959.816,01
Renata Berac Peršin	276.126,27
Družba hčera krščanske ljubezni	237.526,15
Herber Woschnigg	231.986,60
Damir Tomič	201.180,00
Krijujov, Schmid, Bizjak	189.909,59
Konvent Magdalenk	130.783,73

DELO Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS

Delo na spletu

Uradno gre Erazem Lorbec na EP, ker mu bodo dodatno zavarovali pogodbo. Kaj pa neuradno?

popustili je zaradi pritiska javnosti – 45,54 %

KZS je ustregel njegovim zahtevam, ker ga potrebuje – 23,94 %

posredovali so pokrovitelji zaradi projekta EP 2013 – 12,21 %

njegov nastop je pogojeval selektor Božidar Maljković – 1,88 %

popustili so pritiski družine – 16,43 %

število vseh glasov: 233
ženske 37 %, moški 63 % glasov

DELO Vir: Spletna anketa Delo.si

NOVO VPRAŠANJE: Kaj lahko mladi sami storijo, da bo njihova prihodnost boljša? **DELO.SI**

Delo na iPadu.
<http://ipad.delo.si>